

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ІТ-ПІДПРИЄМСТВАХ

Найбільший внесок ІТ в бухгалтерський облік – це здатність компаній розробляти та використовувати комп'ютеризовані системи для відстеження та реєстрації фінансових операцій. Більшість популярних систем бухгалтерського обліку можуть бути адаптовані до конкретних галузей або компаній. Саме тому одним з основних об'єктів бухгалтерського обліку на ІТ-підприємствах є програмне забезпечення, яке може виступати в обліку в декількох ролях (рис. 1).

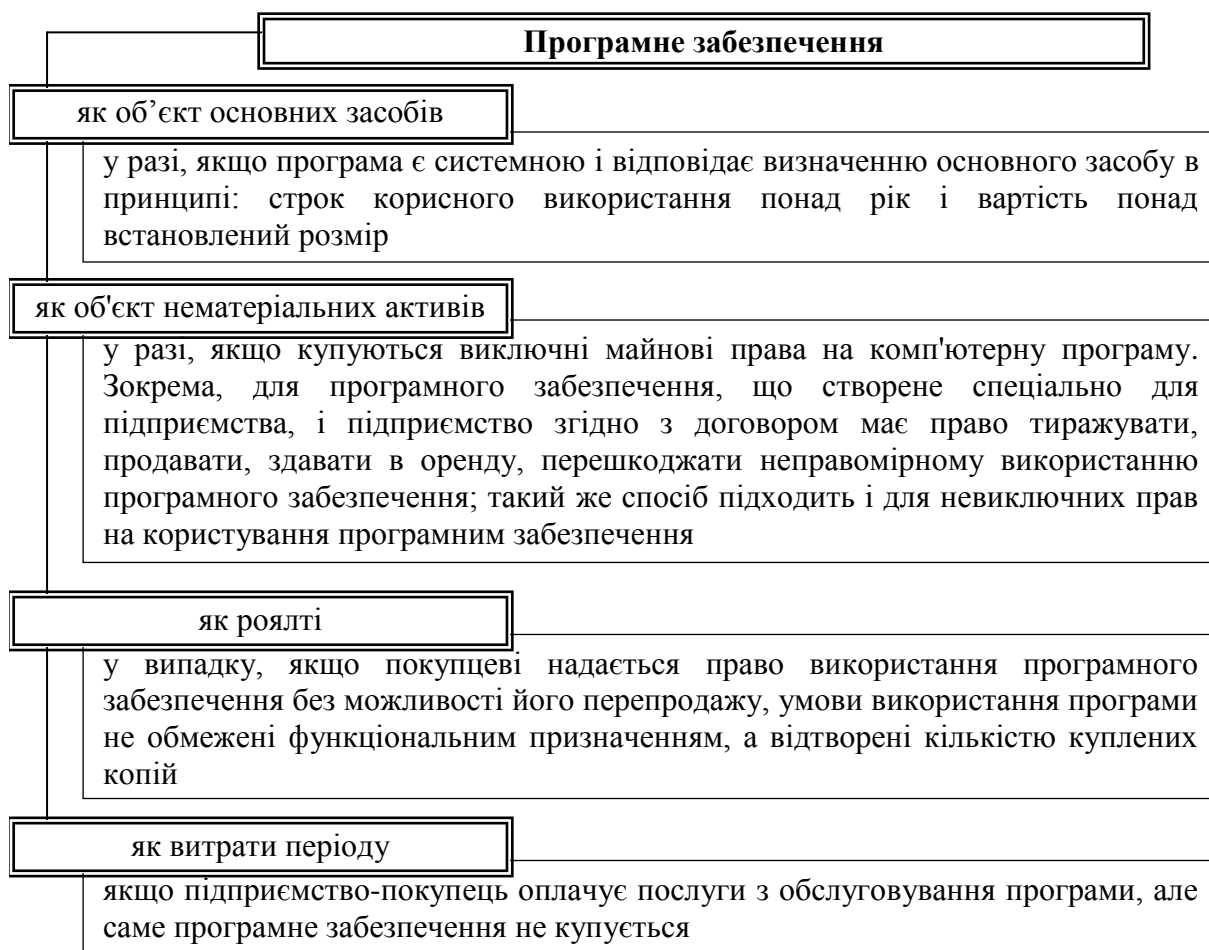

Рис. 1. Варіанти бухгалтерського обліку програмного забезпечення

Проте описані варіанти стосуються особливостей обліку вже розробленого та придбаного програмного забезпечення. Тому ці варіанти можуть застосовуватися на ІТ-підприємстві (оскільки можливим є варіанти використання не тільки власне розробленого, але й залученого програмного забезпечення), проте слід описати інший підхід, який яскраво характеризує діяльність ІТ-підприємства, а це, в свою чергу, вимагає чіткого описання умов розробки.

Для розкриття особливостей бухгалтерського обліку програмного забезпечення необхідно чітко окреслити його життєвий цикл. Дане поняття є базовим в сфері програмної інженерії та трактується як «період часу, який починається з моменту прийняття рішення про необхідність створення програмного забезпечення в момент його повного вилучення з експлуатації» [1, с. 45-46].

Основним нормативним документом, який регламентує склад життєвого циклу, є міжнародний стандарт ISO / IEC 12207: 2008 «Systems and software engineering – Software life cycle processes». Відповідно до цього стандарту до складу життєвого циклу програмного забезпечення включають три групи процесів, зокрема:

- основні процеси (придбання, постачання, розробка, експлуатація, супровід);
- допоміжні процеси (документування, управління конфігурацією, забезпечення якості, вирішення проблем, аудит, атестація, спільна оцінка, верифікація);
- організаційні процеси (створення інфраструктури, управління, навчання, удосконалення).

Не зважаючи на важливість та необхідність врахування всіх процесів, з позиції розкриття особливостей бухгалтерського обліку на ІТ-підприємстві, визначимо його участь в основних процесах.

Облікове відображення вказаних операцій з програмним забезпеченням в ІТ-підприємстві залежить від замовника даного програмного забезпечення та умов договору, насамперед предмету. Адже, якщо ІТ-підприємство надає послуги з розробки програмного забезпечення, то ці операції відображаються в обліку з використанням субрахунків 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» та 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг».

За умови, що предметом договору є продаж програмного продукту, який був розроблений на замовлення, в обліку ІТ-підприємства буде відображено формування продукту, який реалізується, на рахунку 26 «Готова продукція» з подальшим віднесенням сформованої собівартості на субрахунок 901 «Собівартість реалізованої готової продукції». Доходи від реалізації будуть відображені на субрахунку 701 «Дохід від реалізації готової продукції».

Таким чином, нами узагальнено порядок облікового відображення доходів та витрат ІТ-підприємства (при передачі розроблювального програмного забезпечення) залежно від формулювання предмета договору.

Список використаних інформаційних джерел

1. Вендров А.М. Проектирование программного обеспечения экономических информационных систем. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Финансы и статистика, 2005. 544 с.

УДК 657

Магомедова А. Ш.

студентка економічного факультету

*ФГБОУ ВПО «Дагестанський Державний Університет»,
м. Махачкала, Республіка Дагестан, Російська Федерація.*

Науковий керівник Раджабова М. Г.,

*к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку
ФГБОУ ВПО «Дагестанський Державний Університет»
м. Махачкала, Республіка Дагестан, Російська Федерація*

ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Необоротні активи підприємства - це майно, що забезпечує процес виробництва протягом тривалого терміну, або використовується для отримання доходів. Термін служби цих активів становить більше одного року, а представлені вони досить різноманітним за складом майном. Всі вони згруповані в першому розділі активу балансу.

До вкладень у необоротні активи, в свою чергу, відносяться вкладення в нефінансові активи і довгострокові фінансові вкладення. Під вкладеннями в нефінансові активи розуміються витрати організації в об'єкти основних засобів, нематеріальних активів, земельних ділянок і об'єктів природокористування, а також витрати організації з формування основного стада продуктивної і робочої худоби (крім птиці, хутрових звірів, кроликів та інших тварин, які враховуються у складі коштів в обороті). А довгострокові фінансові вкладення - це ті кошти, які відвернені з обороту підприємства і вкладені в інші підприємства або у вигляді довгострокових кредитів, або у вигляді придбання акцій цих підприємств. І в першому, і в другому випадку підприємство отримує додатковий дохід у вигляді дивідендів або відсотків.

Найбільшу частину у необоротних активах займають основні засоби підприємства. Основні засоби-частина майна, яка використовується в якості засобів праці при виробництві продукції, виконанні робіт, наданні послуг або для управління підприємством протягом певного періоду.

Характерною рисою основних засобів вважається їх багаторазове використання в ході виробництва, збереження початкового зовнішнього вигляду протягом тривалого часу. Основні засоби в бухгалтерському обліку та звітності відображаються відповідно до первісної вартості. Зміна первісної вартості